

1999. gada subsīdiju programma mazo un vidējo saimniecību attīstībai

Kāpēc un kā?

Andris Miglavs,

2002.gada 30.oktobrī, Vaivē

Īsi par vēsturisko pieredzi

- Kāpēc 1999. gada [programma] 2000.gadam?
    - ⇒ 2 gadu pieredze "modernizācijas" subsīdijās
    - ⇒ SAPARD programmas sagatavošana
    - ⇒ ir programmas saimniecībām ar uzkrāto kapitālu
    - ⇒ Ir saimniecības:
      - kam ilgstoši saglabāta ražotspēja
      - Kas vēlējās palikt lauksaimnieciskajā ražošanā,
      - Kam nebija kredītiem nepieciešamā sākotnējā kapitāla.

  - Apburtais loks:
    - ⇒ daudz mazefektīvu, bet joprojām ražojošu saimniecību,
    - ⇒ kas pašas nevar būt pietiekams garantiju objekts kredītresursu piesaistīšanai,
    - ⇒ kas ir kavēklis tālākai saimniecības izaugsmei.
4000-4500	ar	bankām
		strādājušu saimniecību
2 govīs =		Ls 500
20 cūkas =		Ls 600
100 vistas =		Ls 500
50 ha		Ls 5000
<u>KOPĀ</u>		<u>Ls 6600</u>

Vēsturiskā .... (2)

- Kā agrāk?
  - ⇒ Pirmā 20.gs agrārā reforma
  - ⇒ "Breša" zemnieki

- Ko darīt?
  - ⇒ Sniegt sākotnējo investīciju saimniecības kļūšanai par lielāku vai pat lielu lauksaimniecības preču ražotāju, ja
    - Ir strādājoša
    - Ir plāns
    - Ir vismaz 20% no projekta īstenošanai vajadzīgās sākumnaudas

Mērķis un izlietošana

- Subsīdiju mērķis ir veicināt vidējo saimniecību – preču produkcijas ražotāju veidošanos un attīstību lauksaimniecības produkcijas ražošanas nozarēs.
  - “Vidējā saimniecība” šī nolikuma izpratnē ir juridiska persona, kuras vidējais neto apgrozījums no lauksaimnieciskās darbības (ieskaitot privātā meža izstrādi) pēdējos divos gados ir lielāks par Ls 10 000 un sastāda vismaz 60% no kopējā neto apgrozījuma.
- Kā drīkst lietot naudu?
  - ⇒ Saimniecības attīstības plāna īstenošanai, nepārsniedzot 80% apmēru no ieguldījuma vērtības.
    - lauksaimnieciskās ražošanas līdzekļu iegādei un norēķiniem par pakalpojumiem saimniecības efektivitātes kāpināšanai (ieskaitot kredītu procentu nomaksu).
    - apgrozāmajiem līdzekļiem attīstības plāna īstenošanai (maksimālais apjoms –20% vērtībā no piešķirtās subsīdiju summas).

Kas varēja iegūt?

- UR Reģistrētas saimniecības, kurām:
- ekonomiskais lielums ir no 2 līdz 8 ekonomiskā lieluma vienībām un vismaz 60% no kopējā neto apgrozījuma ir lauksaimnieciskais;
- ir izstrādāts un ar LLKC konsultantu saskaņots saimniecības attīstības plāns vismaz uz 3 gadiem, kas paredz saimniecības izaugsmi šajā laikā vismaz līdz 8 ELV, bet pieaugums nav mazāks kā 3 ELV;
- >50% no saimniecības nepieciešamās LIZ ir īpašumā vai pastāvīgā lietošanā un pārējai zemei ir ilgtermiņa nomas līgumi;
- kurām ražošanas pamatlīdzekļi (zeme, ražošanas ēkas un tehnika) ir reģistrēti uz juridiskās personas vārda.

Ekonomiskā lieluma vienība (ELV)

Kas ir ELV?

$$\text{ELV} = \frac{\sum L_i \times \text{SBS}_i}{802,80}$$

kur:

L_i – i-tās ražošanas nozares lielums (hektāru vai mājlopu skaits) saimniecībā;

SBS_i – i-tās nozares standarta bruto segums nozares vienībai (pēc 1. tabulas).

SBS – ELV – lopkopībā (vidēji 1996.-1998.gadā)

Dzīvnieku veids	SBS	1 ELV	8 ELV
Nobarojamie liellopi	75	10,7	85,6
Audzējamās teles	45	17,8	142,4
Slaucamās govīs	196	4,1	32,8
Sivēni līdz 20 kg	12	66,9	535,2
Audzējamās sivēnmātes	11	73	584
Nobarojamās cūkas	51	15,7	125,6
Sivēnmātes	303	2,6	20,8
Jēri līdz 1 gadam	6	133,8	1070,4
Audzējamās aitas	7	114,7	917,6
Aitu mātes	8	100,4	803,2
Kazas	48	16,7	133,6
Broileri	1	802,8	6422,4
Dējējvistas	1,6	501,8	4014,4
Bišu saimes	22	36,5	292

ELV augkopībā

Kultūra	SBS	1 ELV	8 ELV
Vasaras kvieši	130	6,2	49,6
Rudzi	117	6,9	55,2
Auzas	93	8,6	68,8
Zirņi	277	2,9	23,2
Kartupeļi	294	2,7	21,6
Cukurbietes	572	1,4	11,2
Lini	44	18,2	145,6
Ziemas rapsis	143	5,6	44,8
Lauka dārzeņi	2408	0,3	2,4
Gurķi	1285	0,6	4,8
Zemenes	983	0,8	6,4
Dārzeņi segtās platībās	20706	0	0
Ābeles	2045	0,4	3,2
Ķirši	1287	0,6	4,8
Dzērvenes	2177	0,4	3,2
Upenes	1791	0,4	3,2
SBS		802	6416

Programma NE jaunām saimniecībām....

Kam?

- Esošām tirgus saimniecībām

Kā veicies?

- LLKC pieredze
- ZM audita rezultāti

